

glasilo delovne organizacije tovarne obutve **Peke** tržič

JUBILANTJE V LETU 1979

Int.: 17760 / 1980

Sprememba pravilnikov o osnovah in merilih o razporejanju čistega dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodke ter druge osebne prejemke, ki smo jih sprejemali v preteklem letu in so stopile v veljavo s 1. 7. 1979 vsebujejo tudi spremembo tistih določb, ki opredeljujejo nagrade ob delovnih jubilejih. Bistvena sprememba teh določb je v tem, da je spremenjen pogoj za pridobitev pravice do pripadajoče nagrade in sicer tako, da odslej pridobi delavec pravico do jubilejne nagrade, ko je dosegel delovno dobo 10, 20 ali 30 let ne glede, kjer je prebil to delovno dobo. Ta sprememba pa bo seveda imela za posledico potrebo po oblikovanju sredstev v skladu skupne porabe v znatno večjem znesku kot pa je bilo to potrebno doslej, kajti z omenjenimi spremembami se je število jubilaritov, ki so izpolnili pogoje za izplačilo pripadajoče nagrade v preteklem letu, dokaj povečalo.

Sicer je to povečanje nekako prehodnega značaja podobno, kot je bilo pred leti, ko smo se preusmerili iz praktičnih nagrad (ročnih ur) v izplačilo nagrad v denarni obliki, oziroma uveljavitev načel sindikalne liste v naših pravilnikih.

Določbe glede višine jubilejnih nagrad pa se niso spremenile in ostanejo še naprej take kot doslej in sicer:

- Nagrada za delovni jubilej, ki ga delavec doseže za
- 10 let delovne dobe znaša 60 % (3.335,00 din)
- 20 let delovne dobe znaša 90 % (5.002,00 din)
- 30 let delovne dobe znaša 120 % (6.670,00 din)

povprečnega mesečnega čistega osebnega dohodka na zaposlenega v gospodarstvu SR Slovenije v devetih mesecih preteklega leta.

In kakšno je torej stanje jubilaritov za preteklo leto?

- od 10 – 19 let 477 delavcev
- od 20 – 29 let – 259 delavcev
- od 30 in več let – 132 delavcev

Skupaj 868 delavcev od tega je 174 delavcev iz poslovalnic prodajne Mreže (v podatkih ni zajeta TOZD Budućnost).

Kdaj in kako bodo podeljene jubilejne nagrade?

Ker se sredstva za jubilejne nagrade oblikujejo vzporedno s sprejemanjem zaključnega računa za leto 1979, za katerega je rok sprejema konec februarja, je očitno, da bodo lahko jubilejne nagrade podeljene v mesecu marcu. Z ozirom na dokaj veliko število jubilaritov je praktično nemogoče organizirati sočasno podelitev vsem jubilaritom naenkrat, zato je predvideno, da se podelitev jubilejnih nagrad izvede v dveh, oziroma treh skupinah in sicer bi bila podelitev za jubilarite iz TOZD in DSSS na področju Tržiča organizirana v dveh skupinah in v tretji skupini za jubilarite iz prodajal TOZD Mreža. Seveda bo izvedba tako organizirane podelitve možna le v treh različnih dneh. Kljub omenjenim težavam organiziranja zaradi številčnosti jubilaritov, pa vendar – le želimo dati podelitvi jubilejnih nagrad čimbolj svečano obeležje, ki bo združeno s primernim kulturnim programom in skromno zakusko, kar bo vse izvedeno v sejni dvorani upravne stavbe. O točnem datumu podelitve nagrad, bodo vsi jubilariti pravočasno obveščeni, oziroma osebno vabljeni.

Podelitev jubilejnih nagrad jubilaritom iz TOZD Trbovlje pa imamo namen združiti s proslavo 10. obletnice ustanovitve obrata, oziroma TOZD v Trbovljah.

Markič Marjan

OSKRBA Z ZGORNJIMI DELI

Pomanjkanje in težave s preskrbo zgornjih delov v preteklem letu, so resno opozorilo, da bomo v tem letu oskrbi z golenicami posvetili večjo pozornost. Naloga ni lahka, saj vemo, da posamezni artikli zahtevajo zelo različne količine vložnega dela in je težko planirati enakomerno zasedenost kapacitet v izdelavah zgornjih delov in hkrati zagotoviti nemoteno proizvodnjo v montažnih oddelkih ob po možnosti ne prevelikih zalogah zgornjih delov.

Pri planiranju bomo morali vztrajati, da bo proizvodnja v izdelavah zgornjih delov tekla po planiranih dnevih, tako da bi se izognili ponovnemu planiranju proizvodnje v montažnih oddelkih, kar je v preteklosti povzročalo težave z oskrbo z drugimi sestavnimi deli kot so notranjiki, podplati, petami itd. kot tudi s kopiti v različnih velikostnih številkah. Zato pa bo potreben pogoj pravočasna nabava zgornjega usnja in furnitur. S smotrnejšo razporeditvijo modelov bomo skušali boljše izkoristiti kapacitete izdelkov zgornjih delov, vendar ob upoštevanju normalnega 100 % učinka, kjer se bo upoštevalo število delavcev, izostanki in povprečno doseganje norme v realnih okvirih.

S planom za leto 1980 smo predvideli povečanje kapacitet izdelkov zg. delov v TOZD Budućnost in kooperantih Ivančici in Partizan in sicer v:

TOZD BUDUČNOST iz 3856 na 5361 norma ur s 1. 1. 1980

IVANČICA iz 1700 na 1900 norma ur do 31. 7. in 2200 norma ur od 1. 8. 1980

PARTIZAN iz 470 na 1180 norma ur od 1. 5. 1980 ob pogoju da bodo pri kooperantih realizirane investicije

Hkrati s povečanjem kapacitet bomo v letni sezoni zagotovili določeno zalogo zgornjih delov za sezono jesen-zima.

Poleg prizadevanj za zadostne količine zgornjih delov bomo morali skrbeti tudi za njihovo kakovost. Vse to pa bomo dosegli le z dobrim delom in medsebojnim razumevanjem.

Ker se v praksi nikoli povsem ne uresničijo naša predvidevanja bo potrebno veliko sodelovanja, da bomo takoj premostili posamezne težave, tako da uspeh ne bi izostal.

Pavel Hafner

Izdelava zgornjih delov 512

OBČNI ZBORI OO SINDIKATA

Konec leta 1979 in začetek tega leta prinaša OOS v TOZD večjo delovno in politično aktivnost.

Iztekajo se mandati članom v organih samoupravljanja in samih vodstev OOS v TOZD. To pa predvsem zahteva od OOS precejšnjo aktivnost, saj je potrebno pripraviti vse za evidentiranje, oziroma kadrovanje v članstvo za nova vodstva samoupravnih organov in vodstev OOS. Izvedba kandidacijskih in volilnih postopkov so pa predvsem naloge OOS.

Še posebej pomembna naloga OOS je priprava in izvedba občnih zborov OOS in konferenc OOS.

Na podlagi 16. člena statuta Zveze sindikatov Slovenije je republiški svet ZSS sprejel sklep o pripravi in izvedbi občnih zborov OOS v slovenskih sindikatih. OOS in konference morejo opraviti občne zборе do 31. 1. 1980 oziroma kanstituirati seje konference do 28. 2. 1980.

Pripravi na občne zборе OOS, konference in drugih oblik povezovanja OOS je potrebno posvetiti posebno pozornost, ravno tako evidentiranju in kandidiranju članov za nova vodstva in organe OOS ter sindikalnih skupin. S kadrovskimi pripravami moramo zagotoviti da bodo izvršni odbori naslednje mandatno obdobje resnično postali kolektivni – izvršilno politični organi osnovnih organizacij odgovorni za aktivnost in delo osnovne organizacije.

V pripravi na občne zборе je predvsem zajeto delo članov in predsednikov IO OOS, ki morajo pripraviti oceno o dveletnem delovanju OOS, finančni načrt, program dela ter ostale usmeritve za potek občnih zborov in delo samih OOS. Poročila o materialno-finančnem poslovanju OOS pa izdela nadzorni odbor v OOS.

Občni zbori naj bi praviloma obsegali sledeče točke: sprejem poslovnika o delu občnega zbora, izvolitev organov občnega zbora, o dveletnem delovanju OOS morajo biti podana poročila, poročilo nadzornega odbora, sprejeti pa je treba program dela ter bodočih nalog. Vse osnovne organizacije sindikata morajo sprejeti tudi

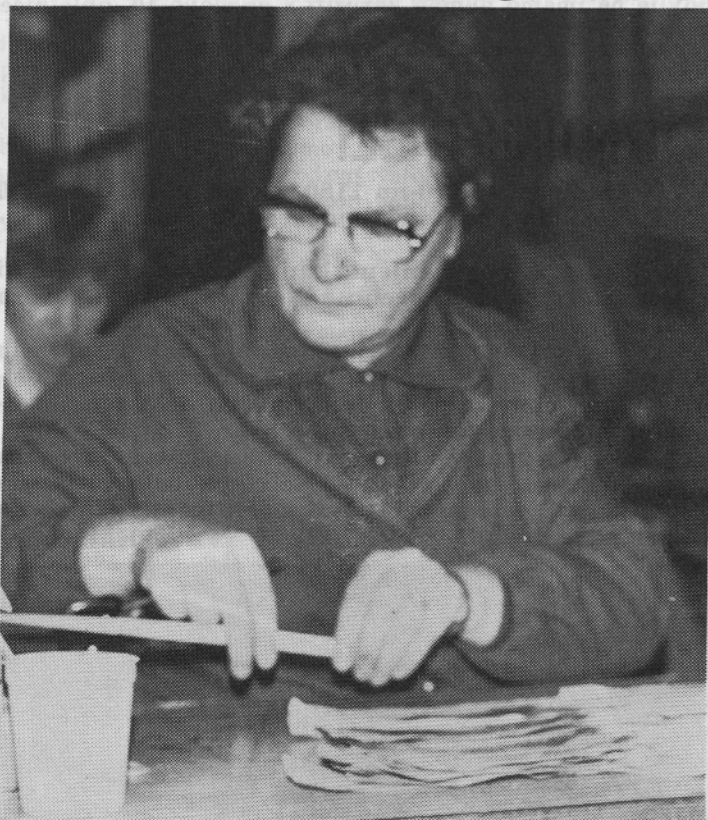
pravilnik in poslovnik o delovanju OOS in konference. Sprejeti je treba finančni načrt OOS. Dosedanjim članom IO in nadzornega odbora se da razrešnica.

Volitve obsegajo, volitve izvršnega odbora, nadzornega odbora, raznih komisij v OOS, delegatov v konferenco OOS, ter delegate za druge sindikalne dejavnosti. Na občnih zbore se lahko obravnavajo tudi druge pomembne zadeve, seveda v interesu delavcev – članov zveze sindikatov.

Novo izvoljeni IO OOS se sestane po končanem občnem zboru, ter izvoli predsednika, namestnika ali sekretarja, blagajnika, ter tudi druga telesa IO, če je to potrebno. Sestane se tudi novo izvoljeni nadz. odbor, ter izvoli predsednika. V Peku potekajo priprave na občne zборе že od sredine novembra. Nekatere OOS v posameznih TOZD so se pripravam posvetile resno, v nekaterih pa se posveča tem pripravam in samemu evidentiranju oziroma kadrovanju premalo pozornosti. Po sklepu IO konference OOS morajo biti občni zbori v mesecu januarju tako, da bi nova vodstva pričela z delom že v mesecu februarju. IO OOS TOZD naj bi šteli od 7–11 članov. TOZD OBUTEV bo razdeljena na dve osnovni organizaciji, ki se bosta ravno tako delegatsko povezovale s konferenco. Ravno tako bo celotna organiziranost osnovnih organizacij zahtevala delo v sindikalnih skupinah, kar bo delovanju osnovnih organizacij dalo možnosti uresničevati učinkovite oblike in metode dela za samo uveljavljanje zveze sindikatov znotraj vsake TOZD. Zato morajo biti občni zbori OO pomembna oblika in politična akcija za uresničevanje interesov delavskega razreda. Samo aktivnost, dobro organiziranost, politične usmeritve pa bomo dosegli z intenzivnim uresničevanjem dokumentov 8. kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije in 9. kongresa Zveze sindikatov Slovenije, ter z uresničevanjem pobude predsednika Tita, v uveljavljanju kolektivnega dela in povečanju odgovornosti, seveda ob nadaljnji demokratizaciji družbeno-političnih odnosov.

Dacar Janez

ZAUPAM V NAŠE DELO

Knez Mili

V izdelovalnici zgornjih delov v Trbovljah sem povsem po naključju sedel na enega izmed mnogih praznih delovnih mest ob traku in poprosil za pogovor Knez Mili.

Zakaj je toliko praznih mest ob traku? sem vprašal.

Nekaj sodelavk je na dopustu, sicer pa se je v zadnjem času naš kolektiv nekoliko zmanjšal, ker je kar dosti delavk našlo boljše zaposlitve. Pa ne gre veliko

menjati, saj je povsod enkrat boljše pa potem slabše in spet boljše.

Kako ocenjujete sedANJI položaj?

Sem že osem let v Peku. V začetku sem delala pri oblačenju, kjer je bilo delo boljše plačano kot sedaj pri vlepljanju traku, vlečenju nitk in podobno. Edino pri barvanju, posebno škornjev, sem dobro zaslužila. Če presežem normo in če je točka pa sem kar zadovoljna. Vse kar zaslužimo pa je potrebno najprej ustvariti.

Pred nedavnim ste prekinile delo. Zakaj?

To pravzaprav ni bi pravi »štrajk«, saj ni šlo niti za eno uro. Pač pa smo takrat opozorile, da s takratnimi osebnimi dohodki nismo bile zadovoljne, povod za prekinitev pa so bile nerazdeljene plačilne kverte na začetku dela, kot smo bile običajno navajene. Potem pa se je vse skupaj malo napihnilo.

Imate občutek, da ste v Trbovljah zapostavljeni?

Ne bi rekla, pač pa se pozna, da ni zadosti strokovnjakov za vodenje in organiziranje dela. Sedaj ko je tu večkrat Metka Mokorel so že opazni premiki na bolje, saj se bolj skrbi, da imamo zagotovljeno delo nepretrgano. Tudi dnevni obračun osebnih dohodkov pripomore, da več napravi-

mo, saj se sproti pregleda kdo in zakaj ni izpolnil dnevne norme. Sicer pa, če ne bi v Tržiču skrbeli za nas, bi se delo že ustavilo.

Menite, da ima vaša TOZD perspektivo v DO PEKO?

Sigurno, pogledjte koliko izvozimo, torej smo konkurenčni, doma imamo veliko poslovalnic, kolektiv je velik. Tako je socialna gotovost delavca res velika. Če bi skušala najti primerjavo, bi rekla, da je delati v PEKU, kot bi doma imela nekaj več »fasengek« na zalogi.

Torej ste optimistka in kaj vendarle bi se pri delu dalo izboljšati?

Najbolj me motijo zbori ob dveh, ko hitim domov zaradi varstva vnuka, pa nam potem pravijo, da nismo zainteresirane. Tudi prevoz domov v Zagorje ni dobro urejen, saj traja več kot uro da pridem z dela ali na delo.

Šele ob koncu razgovora sem spoznal od kod optimizem, ki je ves čas prežemal najin pogovor. Še kot otrok je tov. Mili Knez doživela res hude čase v internacijskem taborišču Hitlerjeve Nemčije blizu Berlina. In prav zato zna globoko ceniti priborjeno svobodo naših narodov in narodnosti in sedanjí čas. »Lepo je živeti v Titovi deželi,« je rekla ponosno. Božidar Meglič

RAČUNALNIŠTVO V PRIHODNJE

Nadaljni razvoj računalništva v DO

Pojem računalništvo bomo poskušali osvetliti s treh pomembnejših stališč:

1. kadri
2. oprema
3. obdelave

S tem, seveda, ni rečeno, da ne obstajajo še druga stališča, ki tvorijo z naštetimi celoten kompleks problematike, ki jo pogosto imenujemo kar računalništvo. Našteta stališča bom le skromno osvetlil, marsikaj bo ostalo v mraku ali celo v temi. Vrstni red naštetih stališč je popolnoma naključen in niti slučajno ne predstavlja stopnje pomembnosti.

1. Kadri

V izobraževalnem procesu za potrebe računalništva sodelujejo srednje, višje in visokošolske ustanove ter dobavitelji (njihovi predstavniki) in izdelovalci opreme. Na pri pogled solidna organizacija izobraževanja pokaže marsikatero hibo pri podrobnejšem pregledu vsebine. Sorazmerno kritičen je srednjošolski del. Na eni strani računalniška oprema in tehnologija omogočata približevanje računalništva neposrednemu uporabniku, na drugi strani smo uporabniki na te možnosti skoraj nepripravljeni. Izgleda, da se bo usmerjeno izobraževanje koreniteje lotilo omenjene problematike in skušalo poglobiti izobraževanje za potrebe računalništva in informatike (ekonomska srednja šola, gimnazija, itd.). V sedanjem obdobju nam kadrovska problematika ostaja v vsej svoji kompleksnosti. Še vedno bomo morali upoštevati, da bomo večino sodelavcev kadrovali iz vrst pripravnikov in zato srednjeročno načrtovali potrebe, vzporedno z načrtovanjem opreme, itd.

2. Oprema

V splošnem gledano se oprema razvija hitreje kot smo jo sposobni izkoriščati. Kje so vzroki za to nenavadno stanje? Morda v tem, da razvoja niso spremljale vzporedne dejavnosti na področju izobraževanja, organiziranja, razvijanja informatike, itd. Razvoj opreme, tehnologije, njene uporabe, je usmerjen k neposrednemu uporabniku, k njegovi problematiki, njegovemu delokrogu. Ali uporabnik sploh ve za možnosti opreme? Globok prepad še vedno loči uporabnika in opremo, ki naj bi mu bila v pomoč, veselje, če že tako hočemo, pa mu je mnogokrat v breme, jezo. Oklepa se preizkušenih »klasičnih« metod, ki pa niso dimenzionirane za dandanašnje informacijsko lakoto.

Z razvojem postaja oprema vedno bolj komunikativna v odnosu do uporabnika. Postaja vedno bolj »pametna« in odzivna. Zopet se vsiljuje vprašanje, kdaj bomo razpoložljivo »pamet« in odzivnost znali optimalno izkoriščati!?

3. Obdelave

Na tem področju so se pionirji računalništva najverjetneje prvič srečali z uporabniki informacij. Z nekaj fantazije si lahko naslikamo to srečanje, obarvano z veliko mero nezaupanja, mistificiranja zmogljivosti računalnika, z željo po strogi presaditvi uporabljenih metodologij itd., do prvih razočaranj, umikanj. ... Na področju organizacije in tehnologije obdelav smo, s posameznimi izjemami, še vedno daleč za možnostmi. Res, razmišljamo o »elementarnem podatku« kot o opeki neke in-

formacije, ki ima to lastnost, da se lahko pojavlja v različnih zgradbah, hkrati pa se ohranja na svojem naslovu. Za zgradbe, ki so si v tesnem sorodstvu, smo razmišljanja že uresničili. Vendar smo še močno obremenjeni s sektorsko pripadnostjo posameznih obdelav, z zrcaljenjem klasične slike v metodologiji računalniškega dela obremenjenega s postopki, ki imajo s sodobnimi metodami zgolj zgodovinsko povezavo.

Kadri, oprema in obdelave so v DO Peko predmet temeljitega razmišljanja in načrtovanja. Potrebne kadre bomo pridobivali s štipendiranjem in izobraževanjem ob delu. Pridobivanje načrtujemo sočasno z razvojem obdelav in pridobivanjem opreme, pri tem pa resno upoštevamo čas vpeljave in prakse, ki je za potrebe računalništva sorazmerno dolg.

Zajem podatkov je že dalj časa ozko grlo. Kartica, kot nosilec vhodnih podatkov, je neekonomična tako s stališča stroškov kot produktivnosti vnosa. Že v letošnjem letu načrtujemo zamenjavo luknjačev in verificirk s stroji, ki vpisujejo podatke na disketo, disk oziroma trak, pri tem pa opravljajo še najrazličnejše kontrole in nekatere druge preprostejše operacije. V načrtu imamo postopno dislociranje zajema in »predobdelav«. Na ta način želimo približati obdelave in s tem tudi njihovo problematiko neposrednemu uporabniku informacij. V tej smeri se razvija tudi računalniška oprema in tehnologija funkcioniranja računalniške opreme. Lansko leto instalirani računalnik IBM 360/25 želimo čimhitreje optimalno zasesti z obdelavami, vzporedno pa načrtujemo študijo in nabavni postopek za računalnik, ki naj bi bil instaliran konec srednjeročnega planskega obdobja in ki naj bi reševal naše informacijske probleme sodobno, ekonomično, z možnostmi prilagajanja, dograjevanja, itd.

Na področju obdelav je naš cilj enoten, optimalen informacijski sistem. V letošnjem letu želimo zaokrožiti nekatera področja, ki jih že obdelujemo. Za srednjeročno obdobje načrtujemo obdelavo proizvodnega področja. Na ta način bi pokrili že dobršen del informacijskega prostora.

Kako nam bo uspelo uresničiti načrte, s kakšno dinamiko nam jih bo uspelo uresničiti, s kakšno tehnologijo, stroški, itd., je odvisno predvsem od kvalitete sodelovanja uporabnikov in izvajalcev, od znanja, prizadevnosti, organiziranosti. ... skratka od nas samih, sodelavcev v informacijskem kreiranju.

Edvard Košnjek

4000. DELAVEC

Dne 5. 1. 1980 je naša delovna organizacija postala delovna skupnost s štiri tisoč člani.

Tega dne je namreč nastopila delo v izdelovalnici zgornjih delov v TOZD Budućnost delavka Baranič Nevenka, ki je po svojem vstopu štiritisocha delavka naše delovne organizacije. Ob tej priliki ji iskreno čestitamo.

Markič Marjan

Lani instalirani računalnik IBM 360/25

PROBLEMATIKA PRODAJE V SEZONI JESEN-ZIMA 79/80

Za nami so najvažnejši meseci prodaje v naših poslovalnicah v jesensko-zimski sezoni, zato njeno uspešnost že lahko ocenimo, prav tako pa tudi ugotovimo senčne strani poslovanja v tem času. To je potrebno, saj smo že pred prvimi odločitvami kakšna bo naša nova jesensko-zimska kolekcija.

Kljub temu, da nam vreme v precejšni meri ni bilo naklonjeno, smo lahko s prodajo do novembra zadovoljni, manj pa z decembrom. Planske zadolžitve bomo izpolnili. To pa nas ne sme zavesti, da uspešnost sezone ne bi kritično ocenili in opozorili na negativne pojave, ki jih bomo morali ob programu za novo sezono odpraviti.

Lahko trdim, da je bila kolekcija za jesen-zima dobro pripravljena, modno zelo aktualna, uporabljeni pretežno dobri materiali, pretežni del obutve pravočasno v prodajalnah, pa kljub temu rezultat ni bil tak kot smo ga pričakovali. Računali smo da bomo planske zadolžitve bolj presegli. Kje so vzroki za to? To je težko že danes v celoti oceniti, saj sezona še teče, vendar kljub temu pri podrobnejši analizi prodaje in zalog koncem novembra lahko ugotovimo sledeče negativne pojave:

1. Udeležba prodaje obutve TOZD Obutev se je v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta v celokupni prodaji zmanjšala ob istočasnem povečanju zaloge.

2. Povečanje cen v prodaji je bistveno nižje kot povišanje cen v zalogi, kar pomeni, da se je struktura zaloge bistveno spremenila. Na zalogi je ostala dražja obutev.

3. Kljub povečani prodaji obutve, razporejene zaradi slabše kvalitete v nižje cenovne grupe, se je zaloga te obutve bistveno povečala, kar vsekakor pomeni velik porast defekta v proizvodnji.

4. Veliko je število reklamacij iz poslovalnic in kupcev zaradi slabe kvalitete, kjer se še vedno pojavlja problem odlepjanja podplatov in odstopanje slojev spodnjega usnja pri PU petah. Poleg tega se še bolj kot prejšnje sezone pojavlja problem nepravočasnega in nekvalitetnega reševanja reklamacij.

Kljub temu, da so vsi štirje pojavi za uspešnost poslovanja in zasedenost proizvodnih kapacitet problematični, se moram najprej ustaviti pri prvih dveh, ker smatram, da bomo morali veliko več narediti, da bomo na tržišču z našo obutvijo konkurenčni. Podatki jasno kažejo, da smo s precejšnjim delom naše obutve predragi in je prodaja prepočasna. Prišel je čas, ko bomo morali veliko bolj kot do sedaj upoštevati tržne možnosti pri postavljanju naših prodajnih cen in manj »graditi« prodajno ceno v kateri so vkalkulirani predragi materiali, premajhna produktivnost, zastoji, prevelik izmet, pozna dobava in slaba kvaliteta. Tega nam tržišče ne prizna. Zaradi tega je skrajni čas, da složno pristopimo k reševanju naših notranjih problemov ter ob racionalno postavljenem programu, povečanju produktivnosti, racionalni izbiri in izbiri materiala znižamo sporazumne cene ter na ta način omogočimo planirano donosnost pri prodaji naše obutve.

O problemu kvalitete že dalj časa govorimo in premalo naredimo, kar nam kaže izmet v zadnjem času pri vzhodno-evropskih poslih in povečano število reklamacij. Samo boljše delo vsakega posameznika in vseh nas ter prenehanje iskanja krivcev izven sebe nas bo vrnilo na mesto, ki smo ga na trgu imeli.

Milan Jazbec

PEKO V SMEDEREVU

Od Beograda do Smedereva se vije cesta vzporedno z Donavo. Včasih se dvigne na griček, da dobi pokrajina še lepšo podobo na breskove in jabolčne nasade in na dolge vrste vinskih trt. Ko se cesta spusti skoraj do gladine reke, se človeku zazdi da je v srednjem veku. Mogočna utrdba z visokimi zidovi in 25 stolpi

Slavica, Slobodan in Dobrica

napravi veličasten vtis. Smederevska utrdba se je najdlje na Balkanu upirala turškim okupatorjem. Smederevo, nekdanja prestolnica srbskih despotov, je mesto z veliko železarno, strojno tovarno in slovito tržišče z grozdem in vinom. Z okolico, šteje 54000 prebivalcev.

Prodajalno Peko ni težko najti, čeprav je v Smederevu 23 prodajalnih čevljev. Konkurenca je izredno močna. Smederevčani gredo v korak z modo, posebno mladina.

Poslovodja Slobodan Bošnjaković je v Smederevu prevzel prodajalno pred štirimi leti. Prej je bil v Beogradu. Takrat mu je bilo težko, tožilo se mu je po vlemestu danes pa je izredno zadovoljen. Počuti se že pravi domačin. Skupaj z dekleti Biljano, Dobrico, Slavico in Svetlano upravičeno pričakuje, da bo letos postal milijarder. Kako tudi ne. Kolektiv je izvrsten, kupci tudi, Peko kolekcija pa gre v korak z modo, to ve povedati marsikdo izmed 6000 študentov, kolikor jih je v Smederevu.

Prodajalna je lepa prostorna. Slobodan veliko sodeluje z osebjem iz prodajalnih po vsej Jugoslaviji. Kaj hitro ugotovi, kaj se dobro prodaja in kaj ne, zato ima veliko predispozicij, to je izmenjava artiklov. Tisti dan, ko sem bila tam na obisku je dobil čevlje, ki niso »šli v promet« v Kranju, pri njem pa je bilo po njih veliko povpraševanje. Pri vsakem delu je treba veliko iznajdljivosti in sodelovanja.

Slapar Marija

DELOVNI DAN

Tistega dne se Mihi ni mudilo na delo, saj je bil že uveden premakljiv delovni čas. Pol ure prej ali kasneje je bila njegova pravica. Evidenčna ura, ki jo je že nagrizel zob časa, saj je že dolgo v recepciji, mu je neizbrisno odmerila začetek mukotrnega dela. Prvo si je v avtomatskem bifeju postregel s kavo. Malo se je pojezil nad razredčeno vsebino in jo izpil. Ker dvigalo spet ni delovalo se je po stopnicah napotil k svojemu delovnemu mestu. Med potjo je s podplatom še dopolnil reljefne slike na beli podlagi, saj to delajo tudi drugi, si je mislil. Škatlje

smeti na hodniku je z lahkoto preskočil in končno prišel do svojega stroja. Delo je že čakalo in Miha se ga je lotil z veseljem, ne tako kot tiste dni ko dela manjka. Ker je postalo že pošteno hladno, ga izlet na malico ni posebej mikal. Pa kaj bi!

Po delu je bil vabljen na sestanek. Ker je že trikrat manjkal, je bil že čas, da enkrat gre, je polglasno razmišljal. Sestanek se je vlekel, zato je Miha sklenil, da ga prihodnjič za gotovo ne bo.

Podobnosti z resničnimi dejstvi so zgolj slučajne.

Božidar Meglič

Poslovalnica v Smederevom

RAZOČARANJE

V našem življenju je včasih tudi tako. Lahko bi napisali naslov »Zgodba iz življenja« — morda je to vaša zgodba.

Ta zgodba pa se pričenja konec meseca maja — lepega poletnega dne.

»Halo, kdo je pri telefonu prosim?«

»Dober dan! Si ti Irena? Tukaj Brane!«

»O zdravo, kako si?«

»Hvala. Kličem te zato, ker bi rad, da bi se kdaj dobila. Ali imaš mogoče kaj časa zame, mislil sem, da bi šla v nedeljo na Bled.«

»Ja veš kaj, to bo pa težko. Ne vem, če bom lahko prišla, imam obveznosti več.«

»Oh daj no, kaj pa je takega, da ne moreš priti? Če jaz prav vem, zaslužiš sama, to se pravi, da si tudi stara dovolj, saj jih imaš že petindvajset!«

»Veš Brane, otroka imam — sina, star pa je že šest let.«

Molk.

Le kdaj bo odložil slušalko, sedaj bo gotovo odnehal, si je mislila.

»No veš kaj, saj nismo otroci ne, pripelji ga s seboj, pa bo. Boš videla, lep izlet bomo imeli.«

»Dobro, potem prideva. Zdravo!«

Izlet je bil zares lep. Lepa sončna nedelja, vožnja s čolnom po Blejskem jezeru, sprehod po otoku, kratek počitek v prijetnem gostišču in nato slovo.

»Ali se bomo še kaj peljali s čolnom stric Brane?«

»Seveda se bomo Mirko. Tebi Irena pa hlaval za lepo popoldne.«

Ali se bova še kaj videla? V torek na primer, rad bi ti nekaj povedal.«

»Prav, prišla bom.«

»V Podnartu te bom čakal na železniški postaji. Drži?«

»Dobro. Nasvidenje.«

Še kratek stisk roke in ločili so se.

Zvečer dolgo ni mogla zaspati, venomer se je premetavala po postelji.

»Čez dva dni ga bom zopet videla,« si je mislila, »da bi bilo že jutri. Pa kaj mi je, menda nisem zatreskana. Ne, to ni mogoče, to ne sme biti res«. Pred očmi se ji je znova prikazal prizor — sodna dvorana — stala je in s prestrašenimi očmi zrla v sodnika.

»Zakaj se hočete ločiti tovarišica?«

Usta so ji zatrepetala in začela je govoriti s težkim zamolklim glasom: »Mož je pijanec, lažnivec, večkrat me je tudi pretepel, življenje pri njem je nevzdržno, ne morem več živeti z njim...«

Film pred njenimi očmi se je vrtil naprej, že zapušča sodišče in v ušesih ji odmeva — ločena, ločena, ločena...

Vendar kolo življenja se vrti naprej, razočaranja, pijača, težave, pomanjkanja denarja, trda borba za obstoj, pa vendar zmagala je. Ni več vpitja, ni pretepanja, sedaj je mir, mir, ki postane v osamljenih večerih grožč — ubijajoča tišina. Želi si ljubezni, nežnega objema, želi si nekoga, ki bi jo imel rad, a se vendar boji.

In prišel je torek. Ko se je pripeljala v Podnart, jo je že čakal na postaji. Pozdravila sta se in odšla po cesti, ki ju je peljala mimo naselja, odšla čez travnik ob Savi in prišla do neke majhne kočice. Dolgo ni nihče nič spregovoril, vsak je bil potopljen v svoje misli.

»Irena, zakaj pa si tako tiho?«

»Ne vem, ne vem kaj naj rečem. Pa ti kaj povej.«

»Irena, rad bi te malo bolje spoznal. Tega ti v nedeljo nisem mogel pripovedovati. Veš vseč si mi. Nikar me tako ne glej. Res je, star sem že štiriintriideset let, bil sem poročen — sedaj sem ločen. To gotovo že veš kajne? Nisem kriv za to ločitev, žena mi ga je biksala. Seveda, to še ne pomeni, da sem sedaj igral svetnika. No mislil sem, če bi midva malo poizkusila in če bi šlo, bi si lahko ustvarila skupen dom. Irena otrok ni ovira. Zelo prijeten fant je.«

»Ne obsojam te, saj sem tudi jaz ločena — ne po moji krivdi, tudi jaz vem, kaj je življenje, vem, kaj se pravi živeti, vem, da je včasih tudi težko, vem pa tudi kako je, če se moraš z vsemi težavami spoprijeti sam, če nimaš nikogar, na katerega bi se lahko v težavah obrnil.«

»Irena, še nekaj ti moram povedati. Potem, ko sem se ločil, sem spoznal žensko, ki je starejša od mene, petinštirideset let je stara. Čeprav sem z njo prekinil, me še vedno lovi okrog in mi

dela scene, kjer le more. Toliko, da boš vedela, če bi kdaj kaj bilo. Pa še nekaj. Jaz namreč ne morem imeti otrok. No sedaj pa vse veš.«

»Mislim, da se imata dva ravno tako lahko rada, če so otroci ali pa če jih ni.«

Približal se ji je in jo objel: »Irena, Irena, hvala ti za razumevanje, ali boš moja, ali boš prišla k meni, Irena?«

»Ja Brane, bom, bom!«

Ni se več spoznala, ni več vedela kaj se dogaja v njej. Bilo je vse povedano, nič več besed ni bilo treba, dolg, nežen poljub je povedal vse in v njunem življenju se je začelo novo poglavje.

Življenje ji je prineslo novo radost, novo upanje. Večkrat sta se sestala, vsako njuno srečanje ji je prineslo polno upanja, začela je spoznavati ljubezen, kaj je hrepenenje, odprl se ji je nov svet, svet katerega do sedaj še ni spoznala.

V samotnih večerih je spet moril strah, strah pred nečem kar je že poznala, pred žalostjo, osamljenostjo. Venomer je premišljevala: »Le kaj bo iz tega, me ima zares rad, kot mi govori, ali mi mogoče ne laže, ali mu lahko zaupam ali bom spet razočarana. Sedaj ima malo časa zame, pravi da dela, da nam bo lahko ustvaril dom. Da bilo bi lepo. Mogoče pa je na tem svetu le nekaj sreče zame in za Mirka. Rada ga imam, še več ljubim ga in tudi Mirko ga ima rad, postala sta velika kolega. Vsak njegov dotik, vsako njegovo kretanje ljubim, ljubim... in s to mislijo je zaspala.«

To nedeljo je vstala že zgodaj zjutraj. Ob kavi in cigareti je spet premišljevala. Loteval jo je strah.

»Nekaj je narobe,« je premišljevala, zelo dolgo ga že ni, da se mu ni kaj pripetilo, oh, saj bo prišel, gotovo bo prišel.«

Iz premišljevanja jo je zbudil zvonec. Hitela je odpirat in pred vrati je stal...

»Brane!«

Dolg poljub in nežen objem je pregnal vse mračne misli.

»Zdravo! Prišel sem pote, greva k meni. Še tvojo mammo vprašam, če bo popazila Mirka, potem pa takoj odideva.«

Med potjo ji je povedal: »Imam težave Irena, tista koza je spet prišla, prišla je po stvari, ki jih je še imela pri meni, pa kakšno je naredila, boš videla. Prosil bi te, če bi mi pomagala pospraviti, potem pa se bova pogovorila še o najini poroki.«

Ko sta prišla do njegovega stanovanja, se je lahko prišla za glavo. Vse je bilo razmetano, po tleh je bilo vse polito z malinovcem, tako, da se je kar lepilo za podplate. Zavihala sta si rokave in začela z delom.

»Irena, povedati ti moram vse po pravici. Takole je bilo. V soboto zvečer je prišla po svoje stvari, da ti veš kako je vpila in razbijala. Iz omare je kar letelo.«

»Kako pa, da je imela pri tebi toliko stvari?«

»Marsikaj je kupila — Irena — s to žensko sem se hotel poročiti pred novim letom.«

Skodelica s črno kavo ji je padla na tal, usta so se kar sama od sebe odprla in samo gledala je gledala...

V enem samem trenutku, se je v njej porušilo nekaj, kar se je gradilo pol leta.

»In po vsem tem si se hotel z mano poročiti, sedaj bi ti bila dobra partija, da dokažeš tisti ženski, da se lahko takoj poročiš. In jaz sem vedno mislila, da me imaš vsaj rad, če me že ne ljubiš.«

Počasi, kot da bi imela uteži na rokah, je vzela iz omare plašč, še enkrat pogledala po sobi in kot lesena lutka odšla proti avtomobilu postaji.

In v njenem dnevniku piše:

»Nasedla sem lepim besedam in bila kot otrok, ki se razveseli nove igrice, a potem spozna, kako nevarna je lahko. Zakaj za nekatere na tem svetu ni sreče, ni radosti. Ta svet je danes samo računica. Vsi samo računajo, vsi mislijo samo na svoje užitke, ne pa, kakšno bolečino lahko povzročijo nekomu, ki mu je nudil vse in ki ga je ljubil.«

»Zakaj je danes svet tak?«

JANA

PESEM

Blodnje, surovost, prevrat in zmešnjava zavajajo nas in se širijo, kakor poplava; govorimo o tem, kakor da to je stvarnost, v resnici pa to je naša večna nevarnost.

Spoštavanje, resnica, ljubezen, dobroti odmikajo se, kot zastarela pomota; vendar samo to naj bila bi stvarnost, ki človeku prinaša srečo in varnost!

NAGRADNA KRIŽANKA

OBJAVA V ČASOPISU		GLAVNO MESTO AP KOSOVO	LASNA SNOV	PREOSTAL DEL, TALON	TOJE SELIŠKAR	STARA IGRAČKA, VRETNICE NA ELASTIKI	UMRLI SRBSKI SLIKAR (STOJAN)	LJUDSTVO, KI JE V MANJŠINI	IME ALPINISTA KUNAVERJA	Ž. IME (ROŽIKA)
	OPLOTENJE OGRAJA					RAZISKO- VALEC JAM				
	SODOBNJI NEMSKI PISEC (GÜNTHER)					PREPROST PLUG				
	DEL KNJIGE DRUGACNOST NEISTOST				VRTINEC, JARIH	PESNIK MEHART MAJHNA BRV				
	POSLOVNIH USPEHOV!	KOVAČIČ OSKAR	SESTINSKI KMET PESNIK ŽUPANČIČ				IVO ŠORLI ODLIČEN SOVI. DESE- TEROBOJEC		ČMERA, JOKICA	ZPRAVILEN TROP SADEŽ IZ DRUŽINE LOVORJEV
	POHORSKA SMUČISKA KOŽNE RAZPOKE			RAZPORED ŽIVCEV PO ORGANIH						
POZITIVNO JEDRO VODIKOVE- GA ATOMA	R			POUDARJENA NIKALNICA HOKEJSKI BERAVS		RUS. PISEC (VJACESLAV IVANOVIC) OBRI	V			
RAJER ALI		OKUŠA MOR- SKA RIBA MUSLIMAN. M. IME			KRAŠEVEC IVANKA	PIJANIST BERTONCELJ JESELSKO ŽITO		PODREDNI VEŽNIK		
TAJNA PO- LICISTKA				VARJA PRI TAROKU ČAROBNOST				BORBA	ANDREJ KURENT DANJSKI OTOK	
USNJEV TRAK PRI HLAČAH			NORENJE, NOROST LOUIS ADAMIČ				OBREŽJE ŠTEVNIK, EDEN			
BELOKOŽA SUŽNJIA V HAREMU					DREVESA OB POTI					
UREDNIK ČASOPISA					DEPARTMA V VEŽNOD. FRANCIJI		IME FOTORE PORTERJA ŽNIDARŠIČA			O

Za zadnjo križanko smo dobili 56 rešitev. Nagrade je izžrebala naša sodelavka iz splošnega sektorja JAPELJ JOŽI.

Nagrade so dobili:

80 din – BOHINC FRANC – lepljena III

60 din – MUCIČ NADA – 500

40 din – IVANKA MEDIČ – 512/0

20 din – BEVC MARJAN – 529

20 din – FUCHS ZDENKA – izvoz

Rešitve današnje križanke pošljite v uredništvo do 30. januarja 1980.

ZAHVALA

Vsem sodelavcem in sodelavkam iz TOZD Poliuretan se zahvaljujem za pozornost in darilo ob izstopu.

Ana Zupan

Ob odhodu v pokoj se

KOŠIR MARIJA

iz oddelka 512/I zahvaljuje vsem sodelavkam za darilo in jim želi še v naprej veliko delovnih uspehov.

Marija Košir

ZAHVALA

Ob upokojitvi se vsem sodelavkam in sodelavcem iskreno zahvaljujem za izkazano pozornost in lepo darilo.

Vsem želim še mnogo delovnih uspehov.

Stane Grašič

ISKRENA ZAHVALA!

Ker smo za novo leto 1980 prejeli dokaj veliko število čestitk posameznikov, zlasti pa od delovnih kolektivov naših prodajaln naslovljenih na delovno organizacijo, ali na posamezne vodstvene delavce, se praktično ne moremo zahvaliti vsakemu posebej zato koristimo to priliko, da vsem za poslano čestitke in v njih izražene želje izrečemo iskreno zahvalo in istočasno željo po plodnem sodelovanju v letu 1980.

Vodstvo delovne organizacije

50-LETNIKI

VIDOVIČ STJEPAN – mojster v montažnem oddelku TOZD Budućnost

JURJKOVIČ VERA – kontrolorka kakovosti v DSSS

MUSTAČ LIDIJA – pomočnica na Reki III

NAŠE ISKRENE ČESTITKE

čevljar

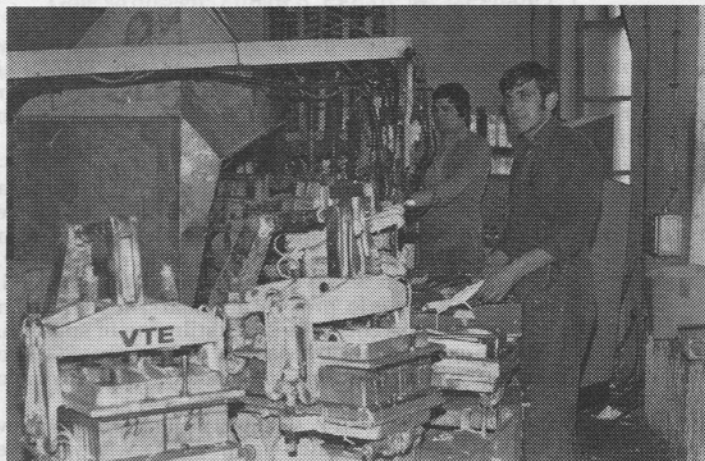
Glasilo delovne organizacije tovarne obutve PEKO Tržič n. sol. o. – Ureja uredniški odbor: Janez Kališnik, Edo Košnjek, Nataša Meglič, Marjan Markič, Anton Simonič, Karel Zajc, Ivan Zaplotnik, Vera Umek, Marija Slapar – glavni in odgovorni urednik. – Naslov uredništva: »PEKO« Tržič, telefon 50-260 int. 217. – Tisk TK Gorenjski tisk Kranj. – Izhaja enkrat mesečno v nakladi 3200 izvodov v slovenskem in 1400 izvodov v srbohrvaškem jeziku. – Glasilo dobijo člani delovne organizacije, štipendisti, vajenci in upokojeanci brezplačno.

POLIURETAN IN NAFTNA KRIZA

Poliuretan je v dan današnjem času ena najbolj vsestransko uporabnih umetnih materialov. Uporablja se namreč v celi paleti od mehkih pen za pohištveno industrijo in izolacijo do kompaktnih trdnih izdelkov za tehnične artikle. Poliuretan zamenjuje naravne materiale in umetne mase po eni strani zaradi boljših mehanskih lastnosti, po drugi strani pa je predelava razmeroma poceni. Reakcija med poliolom in izocianatom je ekso-termna in ni potrebno dodatnega segrevanja kot pri termoplastih in gumenih izdelkih. Obenem pa so izdelki, ko jih vzamemo iz kalupa že gotovi in pri mnogih ni potrebno dodatne obdelave.

Ne smemo pa pozabiti, da izhodne surovine za poliuretan t.j. poliol in izocianat dobimo iz nafte, ki se poleg surovine v kemični, živilski in farmacevtski industriji, uporablja še kot največji vir energije. Energetska kriza je bila pred leti le oddaljena možnost, danes pa se je tej neprijetni resničnosti pridružila še gospodarska stagnacija in inflacija. Sistem svetovnega podnebja je zapleten in še nekaj let ne bomo spoznali podrobnosti, vendar bo treba privoliti v spremembe, ki mnoge ne bodo prijetne, bodo pa nujne. Treba se bo posluževati več virov energije in nafto uporabljati za neenergetske namene kot surovino za kemično in ostale industrije.

Pri poliuretanskih izdelkih kalkulacijo obremenjuje surovina, zato je cilj pri sintezi osnovnih komponent za poliuretansko peno, pocenitev tehnologije polimerizacije poliola in izocianata in po drugi strani dati večji poudarek odpadnemu poliuretanu in eventualno anorganskim polnilom, ki bi lahko znižala ceno surovin, in ne bi poslabšala

Vlivalca v poliuretanu

kvaliteto izdelkov. Ne smemo pa pozabiti, da obdobje od ideje do njene uresničitve in splošne porabe, ki namreč še vedno traja par desetletij.

Pomanjkanje surovin, energije in hrane ter onesnaženo okolje bo občutnejše v prihodnjem stoletju, zato si moramo vsi prizadevati, da bo to čim kasneje.

Šetinc Marija

VSEM DELAVCEM PEKA
VELIKO USPEHOV PRI
DELU IN OSEBNE SREČE
ŽELI VOJAK JANKOVIČ
DRAGAN V. P. 9030/14
VE 3 52002 PULJ

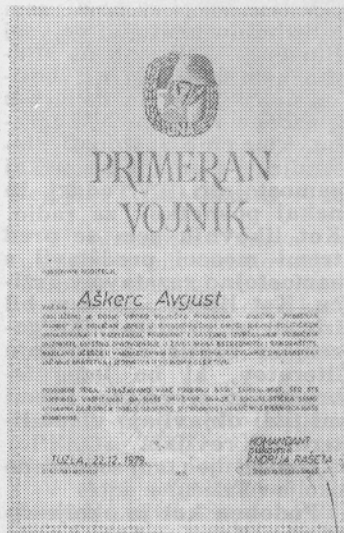

Vsem članom delovnega
kolektiva tovarne obutve
Peko se

ŠKRJANC PETER

najlepše zahvaljuje za pre-
jeto novoletno denarno na-
grado in obenem želi v
novem letu 1980 vsem sku-
paj veliko delovnih uspe-
hov in osebnih sreč.

vojak Škrjanc Peter

Ob boleči izgubi moje ljubljene mame

ELIZABETE KLEMENC

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem iz oddelka 510 za
izrečena sožalja in denarno pomoč.

Žaljujoča hči Cirila z družino

Ob smrti mojega dragega očeta

RIBNIKAR FRANCA

se iskreno zahvaljujem vsem delavcem iz oddelka 523 za
izrečena sožalja in denarno pomoč.

Sin Stane Ribnikar

Ob smrti mojega dragega očeta, se iskreno zahvalju-
jem vsem sodelavkam iz oddelka 512/I za izrečena sožalja
in denarno pomoč.

Žaljujoča hči Ivanka Fisteš

Ob izgubi najine drage mamice in žene

MINKE LEVIČNIK

se iskreno zahvaljujeva OO sindikata, delovnemu kolekti-
vu, za izrečena sožalja in poklonjena venca. Posebna
zahvala tudi ožjim sodelavcem za poklonjeno cvetje.

Levičnik Zdenko in hčerka Milena

Ob boleči izgubi mojega dragega očeta

MEKANOVIČ HUSE

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem in sodelavkam
oddelka 523 za izrečena sožalja in denarno pomoč.

Žaljujoča Emina Kostić

Ob izgubi dragega očeta

ALOJZA HLEBŠA

se najlepše zahvaljujem za izrečena sožalja in za denarno
pomoč oddelku 522.

Žaljujoča hčerka Marta z družino

Ob nenadni izgubi očeta

ALOJZA JEKOVCA

se iskreno zahvaljujeva sodelavcem oddelka 511, pro-
dajnega sektorja in prijateljem iz elektronsko računskega
sektorja za izrečena sožalja, cvetje in denarno pomoč.

Žaljujoči hčerki Dani in Vika

Ob prerani izgubi moje sestre in svaka

SILVE IN ALFREDA LANG

se vsem sodelavcem in delovni organizaciji »PEKO«
toplo zahvaljujem za vso izkazano pozornost in sočustvovanje.

Žaljujoča Mira Gros

Prav lepo se zahvaljujem za vsakoletno čestitko ob
rojstnem dnevu. Vsem, ki to urejajo želim srečno in
uspešno Novo leto 1980. Prav tako želim tudi vsem ostalim
pri Peku.

Neška Keršič — iz prirezovalnice

Kako ustvarjamo

POSLOVANJE V DEVETIH MESECIH LETA 1979

Služba družbenega knjigovodstva nam je posredovala v drugi polovici decembra podatke o poslovnih rezultatih TOZD, ki po registraciji spadajo v usnjarsko (panoga 127) in obutveno ter galanterijsko industrijo – v nadaljnjem besedilu predelovalno industrijo (panoga 128).

Ceprav smo dobili podatke precej pozno, smatramo za potrebno, da z njimi seznanimo delavce prizadetih TOZD oziroma delovne organizacije, v katerih so združeni. Omeniti želimo, da je o njih razpravljali tudi republiški odbor sindikatov usnjarske in tekstilne industrije in zavzel stališče, da se težko stanje delavcev, predvsem onih, ki proizvajajo za izvoz, uvidi in prične reševati.

Na tem mestu nas zanimajo predvsem podatki usnjarske in usnjarsko predelovalne industrije in se v tekstilne ne bi spuščali. Imamo tudi podatke celotnega slovenskega gospodarstva, tako da lahko prikažemo primerjavo med gospodarstvom in našo dejavnostjo.

Število zaposlenih je znašalo v devetih mesecih 1979 v usnjarski industriji 3.971 in v predelovalni 9.725. V prvi se je napram istemu obdobju prejšnjega leta znižalo za 3,5 %, v drugi pa povišalo za 1,4 %. Zaposlene je znižal Utok, Kamnik in Konus, ki so preusmerili, razen ene, vse usnjarne v druge dejavnosti.

1. Glavni kazalci

V primerjavi z istim obdobjem prejšnjega leta so bili v tekočih devetih mesecih doseženi naslednji rezultati (izraženo v indeksih):

	Usnjarska ind.	Predelovalna industrija	Gospodarstvo SRS
1. Povprečno uporabljena osnovna in obratna sredstva	118.7	135.2	134.2
2. Celotni prihodek	137.2	121.8	127.6
3. Dohodek	148.4	125.9	130.1
4. Izguba	10.8	—	135.6
5. Čisti dohodek	143.8	125.0	131.2
6. Sredstva za osebne dohodke	133.6	123.1	126.4
7. Regres za prehrano, dopuste in druge regrese	293.4	160.9	176.8
8. Prispevek za stanovanja in druge namene iz SSP	133.0	125.5	130.5
9. Za poslovni sklad	191.2	133.5	151.0
10. Za rezerve	172.7	118.3	131.2

Iz podatkov je razvidno, da je uspela usnjarska industrija zboljšati svoj položaj v primerjavi s preteklim letom in doseči povečanje dohodka, čistega dohodka, sredstev za osebne dohodke in sklade, iznad povečanja gospodarstva, obutvena pa je v celoti zaostala. Tudi usnjarski rezultati so le navidezni in so odraz visokega porasta cen surovim kožam, zaradi katerih se je dvignila tudi cena njihovim izdelkom, čeprav so bili delno izdelani še iz starih zalog. Obutvena in galanterijska industrija tega nista uspeli, predvsem ne obutvena, ki veliko izvažajo, izvozni zaključki s cenami pa se sklepajo 8 do 12 (in več) mesecev pred dobavo. Usnjarski industriji je tudi uspelo zmanjšati izgubo na vsega 10,8 % v primerjavi s prejšnjim obdobjem, med tem ko je gospodarstvo izgube povečalo za 35,6 % (indeks 135,6). Zmanjšanju izgube je pripomogel predvsem Utok, ki je zaključil zadnje obdobje tudi usnjarno pozitivno.

2. Osebni dohodki in skladi

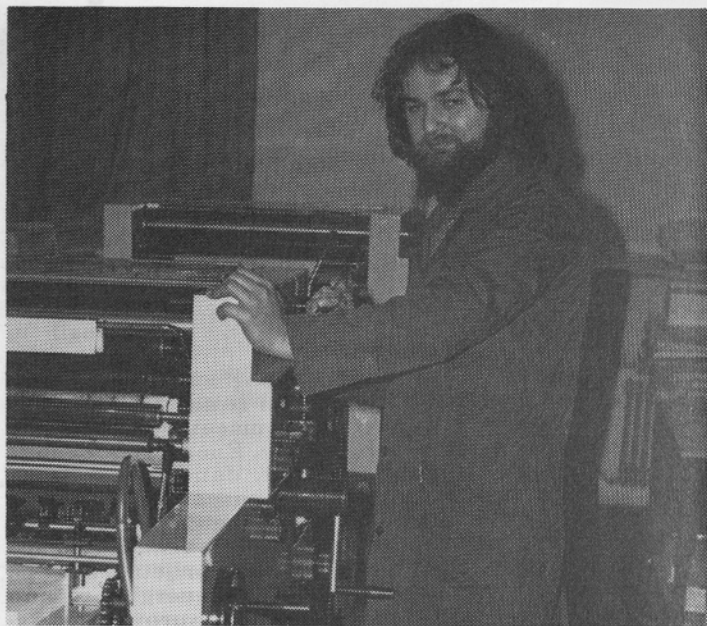
a) Povprečni čisti izplačani osebni dohodek na delavca je znašal v devetih mesecih v usnjarski industriji 6.858 din, v predelovalni 5.701 din in v gospodarstvu 6.813 din. Osebni dohodki usnjarjev so na nivou osebnih dohodkov gospodarstva, celo nekaj višji, dočim so osebni dohodki predelovalcev kar za 16,3 % izpod gospodarstva.

b) Poslovni in rezervni skladi so znašali v devetih mesecih 1979 – po pokritju izgub in posojil manj razvitim ter povečanju za amortizacijo nad predpisano stopnjo – v usnjarski industriji 109.271 tisoč din, v predelovalni 135.997 tisoč din in v gospodarstvu 16.912.000 tisoč din. V primerjavi s povprečno uporabljenimi sredstvi so znašali skladi usnjarske industrije 4,75 %, predelovalne 5,40 % in v gospodarstvu 3,16 %.

Zanimivo je, da izkazuje najvišji procent skladov predelovalna industrija (5,40), vendar gre to izključno v breme osebnih dohodkov. Če bi delavci v predelovalni industriji namenili za osebne dohodke toliko, da bi dosegli povprečje gospodarstva (z ozirom na zahtevnost del so do tega upravičeni), bi poslovanje zaključili brez skladov oziroma celo z izgubo.

Panogi 127 in 128 sta devizno aktivni, k čemur doprime največ obutvena industrija. Nujno je, da se pogoji izvoza izboljšajo, ker obstoja sicer nevarnost, da bosta tudi naši dve panogi postali devizno pasivni in da bi sčasoma tudi na domačem trgu ponudba obutve bila manjša kot povpraševanje.

Janko Rozman

Veno Dolenc

DELAVEC – UMETNIK

Vena Dolenca srečujemo vsak dan v tiskarni razvojno-pripravljalnega sektorja. Srečujemo ga tudi na razstavah, koncertih, malem zaslonu, literarnih revijah. Delo v tovarni in umetniško snovanje v prostem času sta moto mladega delavca – umetnika.

Zakaj delo in umetnost? sem ga povprašal.

Menim, da je umetnost pristnejša, če izhaja iz človeka, ki eksistenčno ni odvisen od nje. Tudi življenje spoznaš bolj neposredno, če si delavec in tako so lahko stvaritve boljše in bližje človeku.

Kateremu področju svojega umetniškega ustvarjanja daješ prednost?

Ne bi mogel reči, da je to likovno ali glasbeno ali literarno, kajti potrebujem več izraznih možnosti. Tako upodobim neko svoje razpoloženje v sliki, nato še v verzih in nato v notah. Po mojem umetnost ni deljiva, čeprav govorimo o njenih vrsteh.

In kako povezuješ svojo umetniško aktivnost z delom v tiskarni?

Kot strojnik nimam velikih izraznih možnosti, ker je pri nas važna predvsem hitrost in količina narejenega materiala. Zgodi pa se, da dobimo tudi kakšno zahtevnejše delo, kjer lahko pokažemo kaj znamo. Vendar takega dela je le premalo. Zato, mislim, da bi svoje likovne in kreativne sposobnosti v okviru tovarne lahko boljše izkoristili. To pa zato, ker je v naši tovarni dela, ki zahteva določeno likovno znanje veliko.

Kako je obsežen tvoj umetniški opus?

Na likovnem področju gre za kar lepo število oljnih podob, grafik in risb, pesmi je nastalo za drobno

pesniško zbirko, vse uspelejše pa bomo v februarju posneli na veliko ploščo.

Kakšna je bila aktivnost v zadnjem času?

V letu, ki je za nami, sem s Sedmino nastopal po vsej Sloveniji. Bili smo na Mladinskem festivalu v Subotici, na Svetovnem kongresu glasbene mladine v Zagrebu, kjer smo zastopali Slovenijo. Posneli smo nekaj samostojnih TV oddaj in nekaj posnetkov za radio. Kot likovnik sem se pred tremi meseci predstavil s samostojno razstavo v Trzinu. Kot literat, pa sem bil izbran za predstavnika gorenjske regije na srečanju literatov, ki bo letos februarja v Gradišču. Pesmi mi tudi objavljajo v več literarnih revijah.

Kakšen je tvoj odnos do okolja v Trzinu?

Podoben kot je okolje do mene. Zelo važno je da občutiš, da ljudje spremljajo, kaj delaš in da te sprejemajo takšnega kot si. Mogoče je značilno, da si doma teže in kasneje priznan, posebno v nekaterih krogih, ki odločajo o kulturi in politiki. Eno je uradna formalnost, drugo iskreno vabilo za sodelovanje. Lep primer je bil pred kratkim literarno-glasbeni večer, ki so ga organizirali mladi iz Bistrice.

In na koncu me zanima, kaj je tvoje vodilo v življenju?

Predvsem je potrebno več dajati kot sprejemati (kar bo marsikomu smešno). Želim si, da bi ljudje počasi le spoznali, da materialne dobrine niso tisto najvišje, kar se lahko doseže v življenju, ampak, da obstajajo še višje vrednosti in vrednote, ki pa jih moramo odkriti v NAS samih, v ljudeh, ki sestavljajo NASO družbo.

Božidar Meglič

KEGLJANJE

Kegljači TOZD Obutev – sekalnica

V počastitev dneva republike je bilo tekmovanje v borbenih partijah v kegljanju za prehodni pokal obč. kong. SZDL Tržič. Tekmovanje je bilo na šeststезnem kegljišču v Tržiču.

Pri moških je od 20 ekip osvojila prvo mesto ekipa – »PEKO« TOZD Obutev – Sekalnica 252 podrtih kegljev.

V ekipi so tekmovali: Grmovšek Ludvik, Steiner Polde, Oman Darko, Praprotnik Anton, Rejc Rudi, Sedej Viktor;

2. mesto Osn. org. sindikata TOZD Gumoplast »PEKO« 249 kegljev, 3. mesto Konfe-

renca OOS BPT Tržič 243 kegljev, 4. mesto Osn. org. sindikata TOZD Mreža »PEKO« 236 kegljev.

Pri ženskah je osvojila 1. mesto Konferenca OOS BPT Tržič 142 kegljev, 2. mesto Osn. org. sindikata konfekcija BPT Tržič 135 kegljev, 3. mesto Osn. org. sindikata TRIO Tržič 119 kegljev, 4. mesto Osn. org. sindikata TOZD Obutev PEKO 118 kegljev.

Pripomnim še, da je v ekipi Peko nastopilo samo 5 tekmovalk.

Praprotnik Anton

NOV USPEH NOGOMETAŠEV

Leta 1979 je za nogometno ekipo tovarne res uspešno. Vsi ki sodelujejo v pripravah oziroma tekmovanju so pokazali polno mero požrtvovalnosti, ter obenem dosti volje do igranja in sodelovanja v športu. Nekaj lepih pokalov, odlične uvrstitve in dobra igra na vseh prireditvah, pomeni, da so fantje dobro zastopali ime naše tovarne.

Zadnji uspeh so naši nogometaši dosegli v soboto, dne 15. 12. 1979 na nogometnem turnirju, ki ga je v počastitev dneva JLA organiziral »Petrok« poslovna enota Deteljica.

Na tem turnirju je sodelovalo šest ekip. Naša ekipa je z lepo in borbeno igro v močni konkurenci zasedla 1. mesto in s tem osvojila lep pokal v trajno last.

Končni vrstni red ekip:

1. Peko	4. Kovor
2. Petrol	5. Ravne
3. Ekipa JNA	6. Loka

Za ekipo Peko so nastopali: Avramovič, Dobrin, Majcen, Peharc M., Peharc I., Zupan.

Gole so dosegli: Zupan 3, Peharc M. 2, Peharc I. 1.

Ekipa nogometa je lahko dober zgled tudi ostalim, ki se ukvarjajo s športnim tekmovanjem, saj včasih tudi dobra volja in samoorganiziranost dasta dobre rezultate.

Dacar Janez

PRIŠLI – ODŠLI

VSTOPI DELAVCEV

V TOZD OBUTEV:

Bečan Anka, Meglič Marjeta, Vogelnik Polona, Štular Zvonko, Akalovič Marko, Telepeček Bojan, Vogrin Andrej, Grdič Milan

V TOZD DSSS:

Lupša Rozalija, Lupša Lovro

V TOZD ORODJARNO:

Pernuš Milan

V TOZD KOMERCIALA:

Novak Mirko

V TOZD POLUTERAN:

Džebić Ferid

V TOZD BUDUČNOST:

Medjumurec Marijana, Jantolek Ljubica, Boganič Krunica, Škorjanec Ružica, Golubič Katica, Frisčič Anica, Horvat Štefanija, Borović Branka, Strah Vesna, Marceć Anica, Vručina Ružica, Hrastič Ružica, Jug Djurdjica, Vraović Ljubica, Premec Anica, Jelaković Djurdjica, Kovačič Ružica, Jug Ivka, Crkvenčič Kristina, Vručina Marija, Zlatar Marija, Štefanek Zdenka, Vrbančič Kristina, Blaguš Katica, Petrincec Milka, Makarič Nedeljko, Muizc Antun

V TOZD MREŽO:

Gročić Živorad, Milunović Miodrag, Smailhidžić Mirsad,

IZSTOP DELAVCEV:

IZ TOZD OBUTEV:

Koder Zdenka, Smolej Anica, Borić Iva, Lavrič Irena, Bajt Romana, Oman Katarina, Ilić Boro, Bahun Franc, Kukolj Anto

IZ TOZD DSSS:

Mustedanagić Hasiba, Lipovac Vida, Sedej Ivan

IZ TOZD TRBOVLJE:

Renko Marija, Jerman Majda, Tacar Nevenka, Golob Rozalija, Fakin Marija,

IZ TOZD GUMOPLAST:

Antončič Franc, Kazić Husein

IZ TOZD BUDUČNOST:

Horvat Štefanija, Košir Nevenka, Baravčak Mijo, Oreški Mirko, Namjesnik Ivan, Smer Zlatko, Broz Josip

IZ TOZD MREŽA:

Matijašić Berislav, Selimi Ujup, Mošo Ester, Vrljević Marija, Simonovska Dobrica, Jančič Jadranka

V tovarniški menzi

IZOBRAŽEVANJE OB DELU IN IZ DELA

Včasih je bilo izobraževanje zgolj investicija. Nepredovanja v DO so potekala le vertikalno. Če se je delavec na delovnem mestu izkazal kot dober delavec, je napredoval, če je bil še tu uspešnejši, je spet napredoval. Pokazalo se je, da vertikalno napredovanje ni najboljšo. Delavcu je treba omogočiti vsestransko izobraževanje, in sicer, da ne osvaja samo tistega znanja, ki ga potrebuje na svojem delovnem mestu. Glavne poti, po katerih se izobraževanje delavcev uresničuje sta izobraževanje ob delu in izobraževanje iz dela ali povratno izobraževanje.

Izobraževanje ob delu je del izobraževanja odraslih, kateri se izobražujejo vzporedno z delom in sicer z namenom, da povečajo svoje delovne in druge sposobnosti.

Kaj je značilno za izobraževanje ob delu?

Zaposleni ne prekinajo svoje redne delovne aktivnosti, pač pa izobraževanje poteka paralelno, se pravi, da opravljajo delovno obveznost, vzporedno pa se tudi izobražujejo.

IZOBRAŽEVANJE

DELO

Izobraževanje ob delu je ena od oblik permanentnega izobraževanja, ki predstavlja celoten proces vzgoje in izobraževanja — od predšolske in družinske vzgoje do množičnega šolanja na univerzi in še naprej.

V zadnjih letih se zaposluje vedno več takih, ki v izobraževanju niso dosegli svojega končnega cilja. Prekinajo redno izobraževanje in ga nadaljujejo ob delu.

V naši delovni organizaciji poteka izobraževanje ob delu in sicer je število slušateljev, s katerimi imamo sklenjeno pogodbo o šolanju ob delu, sledeče:

na poklicnih šolah 13

na srednjih šolah 29

na višjih šolah 17

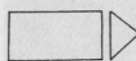
na visokih šolah 7

skupaj 66 slušateljev.

Pri tem pa niso upoštevani slušatelji, ki si izobraževanje ob delu plačujejo sami oziroma, ki nimajo pogodbe o šolanju ob delu.

Izobraževanje iz dela ali povratno izobraževanje predstavlja eno od konkretnih oblik, v katerih se uresničuje koncept permanentne vzgoje in izobraževanja. Pri izobraževanju iz dela oseba začasno prekine svoje redno delo in se za določeno časovno

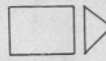
obdobje posveti izobraževanju. Po končanem izobraževanju se oseba ponovno vrne v delovno organizacijo, zato to obliko izobraževanja imenujemo povratno izobraževanje.

IZOBRAŽEVANJE

DELO

IZOBRAŽEVANJE

DELO

Če sedaj pogledamo na razliko med obema oblikama izobraževanja (ob delu in iz dela) lahko ugotovimo, da za delovno organizacijo in posameznika pomeni večji napor izobraževanje iz dela.

Zakaj?

Osebo, ki se izobražuje, morajo v delovni organizaciji nadomestiti, do nje po obdržati vse obveznosti; osebni dohodek, delovna doba...

Posamezniki v izobraževanju iz dela velikokrat žive ločeno od družine, ker se začasno preselijo v kraj, kjer je organizirano izobraževanje (daljše oblike izobraževanja — prekvalifikacija, specializacija, dokvalifikacija)

Delo ne more povsem nadomestiti izobraževanja, zato se lahko le del izobraževanja odraslih uresničuje ob delu. Izobraževanje na delu ni samostojna oblika izobraževanja odraslih, temveč le dopolnilo obema: izobraževanje ob delu in iz dela.

Novak Darka

SODELAVKE IN SODELAVCI

Gotovo veste, da je pravica in dolžnost vsakega člana delovnega kolektiva izobraževati se za delo in upravljanje. Kje pa se boste informirali, kam in kako? Kje so šole, kako izgleda poučevanje, kako je s šolnino in s študijskim dopustom. Vse te in še druge informacije boste dobili, če se oglasite v REFERATU ZA IZOBRAŽEVANJE v kadrovskem oddelku.

Z veseljem bomo svetovali in pomagali. Vse vaše želje bomo preučili in jih posredovali KOMISIJI ZA DELOVNA RAZMERJA TOZD VSE KAR VAS ZANIMA V ZVEZI Z IZOBRAŽEVANJEM VPRAŠAJTE V REFERATU ZA IZOBRAŽEVANJE.

INTERNI TRANSPORT

Zaradi velikega deleža o proizvodnih stroških vedno več podjetij obravnava notranji transport kot poseben postopek in mu daje vedno večji pomen. Notranji transport bi lahko primerjali z ožiljem, ki omogoča življenje celotnega organizma. Naloga notranjega transporta je, da vse oddelke in delovna mesta oskrbi s potrebnim materialom in odpelje vse kar na teh delovnih mestih nastaja. Iz te osnovne zahteve izvirajo številnejše podrobne naloge:

- ki zajemajo celotno problematiko notranjega transporta in zadevajo postavljanje službe notranjega transporta in njeno mesto v celotnem podjetju

- ki skrbijo za nemoteno funkcioniranje toka materiala, torej za neposredno izvrševanje transportnih nalog.

- in tiste tretje skupine obravnavajo probleme izvrševanja transportnih nalog.

Pri tem mora transportna služba predvsem:

- skrbeti, da tak material ustreza izdelavemu projektu

- kontrolira usklajenost toka materiala s proizvodnimi postopki

- prilagajati tok materiala spremembam v proizvodnji

- koordinirati različne transportne naloge

- dnevno ugotavljati stroške in učinkovitost transportne službe

- kontrolirati tehnično stanje transportnih naprav

- dajati predloge za spremembo toka materiala ipd.

Prihranki v notranjem transportu v sekalnici 510

Tehnolog sekalnice je opozoril tov. Meglič Slavka na

problem notranjega transporta, ki že nekaj let otežkoča nemoten potek dela:

- kljub transportnim napravam, ki obstajajo (valjni transporterji) se transport opravlja dokaj primitivno. Delavci potiskajo zaboje po tleh, kar delavce utruja in povzroča padec produktivnosti.

- zastareli in nezasedeni stroji stojijo v oddelku in zavzemajo dragoceni prostor

- nihče se ne ukvarja s tem kako naj se postavijo novi stroji, ki pridejo v oddelek id.

Meglič Slavko je v svoji diplomski nalogi na prvi stopnji Višoke šole za organizacijo dela v Kranju, z izračuni dokazal, da je najboljše rešitev v linijski razporeditvi strojev. Rezultat je prihranek na času transporta poti za 27 ur v dveh izmenah, kar pomeni za štiri kratno vrednost transportne poti. Transport, ki ga sedaj opravljajo delavci, bi se na ta način zmanjšal, proizvodna vrednost pa povečala za 5.95%. Delavcu ne bi bilo treba hoditi od delovnega mesta po zaboje, saj bi se transport skoraj v celoti odvijal po valjčnih transporterjih. S tem bi se zmanjšala utrujenost delavcev in povečala bi se produktivnost. Za ves dovoz in odvoz bi skrbel transportni delavec z viličarjem.

Časi proizvodnih operacij so z novim izračunom dobro usklajeni tako, da ni možnosti da bi prišlo do prenasitosti ali čakanja. Kljub veliki stiski s prostorom, ki vlada sedaj, bi z novo razporeditvijo pridobili 330 m² površine, ki bi se lahko koristno uporabila.

Tribušan Marjan
Opalički Milan